

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Lenka Polívková**

NÁZEV PRÁCE: **Problematika obydlí v době bronzové a v době halštatské**

TYP PRÁCE: **diplomová**

AUTOR POSUDKU: **Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **nevyhověla**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **dobře**
4. Strukturování práce: **dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **dobře**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **dobře**

Návrh výsledné klasifikace: dobře

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Práce L. Polívkové byla zadána velmi široce, a tak pro autorku nebylo jistě jednoduché komplexním a vyčerpávajícím a zároveň i přehledným způsobem dané téma uchopit. Tato určitá nejistota se pak bohužel odrazila na mnoha pasážích posuzované práce. Tak např. již v kapitole o historii bádání najdeme mnoho informací o výzkumech pohřebišť, o periodizacích jednotlivých kultur apod, avšak o dějinách sídlištních výzkumů a speciálně obytných staveb se dozvíme jen málo. Zarážející je přitom absence citací některých zásadních prací, např. M. Erného z r. 2008 o pravěkém kulturním souvrství na sídlišti v Praze-Záběhlicích (PA-Supplementum 20), D. Kouteckého a J. Bouzka o sídlišti z pozdní doby bronzové ve Vikleticích (Most - Praha 2010), J. Hůrkové o západočeských

mladobronzových sídlišť (zejména ve sborníku ZČM z r. 2002) či P. Vařeky o typologii mladobronzových sídlišťních objektů z Prahy-Hostivaře (In: Sedmdesát neustupných let, Plzeň 2003) a celé řady dalších. V pracích kompilativní povahy, pracujících s již dříve publikovanými daty, je neznalost základní literatury skutečně těžko omluvitelná!

Dalším problémem v práci L. Polívkové je opominutí některých důležitých témat či jejich částí. Příkladem je hned v kapitole o dějinách bádání absence zmínek o výzkumech středobronzových sídlišť (s. 8), či v jižních Čechách o výzkumech A. Beneše, J. Michálka či J. Fröhliche (s. 6-12).

V kapitole o chronologickém vymezení doby bronzové opět chybějí některé zásadní práce k tématu, např. pro starší dobu bronzovou v Čechách studie od V. Mouchy (1963) či M. Bartelheima (1998). Téměř na každé stránce se opakující citace příslušných svazků Archeologie pravěkých Čech skutečně pro diplomovou práci nestačí. Stejně tak jsou jiné pasáže téměř doslovným výtahem z nedávno vydané shrnující práce Z. Bláhové-Sklenářové z roku 2012 (viz např. s. 19-23). U podrobnějších informací o sídlišti v Jenštejně (s. 56-57) není kupodivu ani zmínky o zásadní monografii k lokalitě od D. Dreslerové z roku 1995.

V některých kapitolách je text členěn poměrně nepřehledně, někdy až zmatečně. Např. na s. 41 bych dle názvu kapitoly očekával analýzu obytných objektů z mladší doby bronzové, avšak namísto toho se čtenář dozví o nálezech z pozdní doby bronzové (která má svou samostatnou kapitolu o několik stránek dále) - viz Okrouhlé Hradiště či Náklov.

U kapitoly č. 8 postrádám vyhodnocení a shrnutí zjištěných regionálních shod či rozdílů. I v této pasáži jsou pak mnohdy zásadní opomenutí - např. při líčení jihočeských sídlišť starší doby bronzové (s. 66) chybí jakákoliv zmínka o stěžejní lokalitě u Hostů! Zarážející je také pouhých cca 1,25 stránky (s. 70-71) na celé střední a severozápadní Čechy v době bronzové. Pro dobu halštatskou pak byly oba tyto regiony vynechány zcela.

Kapitola 9 pak měla shrnout základní fakta o osídlení v okolních zemích, i zde se ovšem setkáme jen s neúplnými daty. Např. na s. 88 přeskakuje autorka zcela otázku středobronzových sídlišť na Moravě (kde je přitom mnoho zásadních dokladů staveb, např. na Olomoucku díky výzkumům v posledních cca 15 letech). Citovány zde přitom nejsou ani stěžejní práce k jinak zmíněným lokalitám (např. na s. 88 není u Lovčiček citován Říhovský 1982, ale jen obecná syntéza). Pro poměry na Slovensku pak autorka využívá jakési výtahy z přednášek, přičemž nezmiňuje základní monografii "Slovensko v době bronzové" z r. 1991! Také velice obsáhlou problematiku sídlišť a obytných staveb v Německu autorka odbyla jen jedinou citovanou prací popularizačního charakteru (s. 97-100) - přitom by měla

přínejmenším znát zásadní monografii od M. Schefzika z r. 2001, pojednávající o půdorysech domů doby bronzové v jižním Německu.

Polemizoval bych i s některými autorčinými chronologickými určeními. Např. kulturu trzynieckou bych viděl jako středobronzovou a nikoliv jen starobronzovou (s. 101), už jen podle uvedených absolutních dat 1700-1300. Zcela zarážející je pro mne autorkou kladené rozhraní starší a střední doby bronzové do období 2000-1850 př.n.l. (s. 137).

Dalším problémem je i terminologická nejednotnost u mnoha pojmů: např. na s. 13-14 je psáno o štítarské fázi i štítarském stupni, na s. 65-66 o nynické kultuře i skupině aj. Ani některé věty nedávají příliš smysl, jako např. na s. 111 "V blízkosti výšinných sídlišť bývají nalezeny doklady výšinných sídlišť".

Práce L. Polívkové je bohužel zatížena také gramatickými chybami, v některých případech i vážnými. Na s. 11 se tak např. dozvíme, že "Nové informace přinesli výzkumy", na s. 16 že "stupně spadali" atd. Nedostatečné jsou i některé citace v seznamu literatury - viz např. Perini 1981 (je to monografie nebo studie z necitovaného periodika?).

Když shrnu můj celkový dojem z předložené práce, mohu sice konstatovat určitou snahu autorky vypořádat se s nelehkým tématem, tato snaha však dle mého názoru nebyla korunována úspěchem. Pozitivně hodnotím především autorčinu samostatnou práci z hlediska vytvořené databáze, jejíž popis a výsledky však zabírají jen 6,5 strany. Ostatní části více než stostránkové diplomové práce mají pouze kompilativní podobu, bohužel však s výše uvedenými nedostatky. V takto předložené podobě proto nemohu práci hodnotit lépe než stupněm dobře, velmi však doporučuji doplnění alespoň nejzákladnější literatury.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné):

1) Na s. 9 uvádíte, že střední Čechy zaujímá v době halštatské kultura mohylová. Ztotožňujete tedy bylanskou a mohylovou kulturu do jediné? Na s. 10 pak zase tvrdíte že /po bylanské k./ je následující kultuou halštatská mohylová. Jak to tedy vlastně s těmi halštatskými kulturami v Čechách bylo?

2) Na s. 42 nerozumím první větu: "Na základě dosud známých nálezů lze shrnout, že v období BD - Ha2/B1 převládala obydlí nadzemní kůlové konstrukce, s výjimkou území osídlených k. knovízskou, lužickou a velatickou". Takže z toho plyne, že na území dnešní ČR v mladší době bronzové vlastně všude převládaly zemnice? Stačí se však podívat na některé z lépe odkrytých sídlišť (namátkou Lovčičky, Liptice, Kněževes atd.) aby bylo patrné, že v mladší době bronzové na našem území zemnice skutečně nepřevažovaly.

3) Podle jakého klíče jste vybírala sídliště, o nichž se blíže rozepisujete v samostatných subkapitolách? Např. pro mladší dobu bronzovou na s. 42-44 uvádíte Březno u Loun a Dobeč (která nebyla B. Dubským prakticky dokumentována!) - proč jste nevybrala daleko lépe dokumentovaná a vyhodnocená sídliště (jako třeba Kněžves, Hostivař, Záběhlice atd.)?

DATUM: 21. 5. 2013

PODPIS:

B. Čugla